

Урок 1. Тема: Вступ до історії стародавнього світу

Мета:

навчальна – сформувати уявлення про місце історії стародавнього світу у всесвітній історії; розглянути періодизацію історії людства; визначити хронологічні межі історії стародавнього світу; охарактеризувати основні види історичних джерел; ознайомити з термінами та поняттями: «стародавній світ», «цивілізація», «ера».

розвивальна – удосконалювати вміння працювати з підручником, його методичним апаратом; формувати вміння аналізувати історичні події та факти; розкривати зміст історичних понять;

виховна – виховувати толерантність, пошану до історії, бережне ставлення до пам'яток культури та історії.

Очікувані результати. Учні повинні:

- називати хронологічні межі історії стародавнього світу, основні види історичних джерел;
- пояснювати поняття: «стародавній світ», «цивілізація», «історичне джерело»
- наводити приклади історичних джерел;

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Вид уроку: урок – уявна подорож.

Навчально-методичне забезпечення:

Основні поняття і терміни:

«стародавній світ» - частина всесвітньої історії, яка вивчає найдавніший період в минулому людства.

«цивілізація» - рівень розвитку суспільства, коли виникає нерівність між людьми й утворюється держава, з'являються міста, писемність.

«історичні джерела» - письмові документи, предмети, будівлі та інші пам'ятки, які відображають історичні події та явища і дають можливість досліджувати життя людей у минулому.

Основні дати:

від появи людиноподібної істоти (4 млн. років тому) - до падіння Західної Римської імперії (476 рік)

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ.

Доброго дня! Вітаю у 6 класі! В цьому році ми з вами вивчатимемо новий період в історії людства. А як він називається та які хронологічні рамки охоплює, джерела, що допоможуть нам у його вивченні, ми дізнаємося згодом.

План уроку

1. Як працювати з підручником.
2. Цивілізації в історії людства.
3. Лічба часу в історії.
4. Історична періодизація.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ.

Фронтальне опитування

- Що таке історія?

Історія — наука, яка вивчає минуле людства, покладаючись при цьому на письмові та матеріальні свідчення.

- Кого називають істориками?

Історик – це вчений, який вивчає минуле людства у всьому його різноманітті. Використовуючи знання про всілякі історичні факти і процеси, відтворює картину життя держави, народів і окремих людей в різні часи.

- Кого вважають батьком історії

Геродот

- Назвіть прізвища українських істориків.

М.Грушевський, Д.Яворницький, В.Антонович

- Що таке ера?

Ера – це великий історичний період, а сам відлік часу - літочислення.

- Які історичні джерела ви знаєте?

Писемні, речові, усні

- Що можна віднести до кожного із цих видів?

III. Мотивація навчальної діяльності

Сьогодні, ми з вами вирушаємо в подорож першим періодом в історії людства. А ось як він називається, ви зараз дізнаєтеся виконавши завдання.

Завдання. Впишіть букви, які відповідають цифрі у таблиці.

12	22	23	19	21	12	33
і	с	т	о	р	і	я

22	23	1	21	19	6	1	3	18	31+19	4	19
С	т	а	р	о	д	а	в	н	ьо	г	о

22	3	12	23	24
с	в	і	т	у

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Як працювати з підручником.

Почнемо зі знайомства із новим підручником, який буде нам допомагати протягом навчального року. (розглядає структуру підручника та параграфів.

2. Цивілізації в історії людства.

Робота з підручником

Ст.3 Прочитайте поняття та поясніть, як ви його розумієте.

Робота з таблицею

Розгортання цивілізації в часі (за Б. Н. Кузиком, Ю. Б. Яковцем)^[15]

Глобальна цивілізація	Світові цивілізації	Покоління локальних цивілізацій	Локальні цивілізації
Перший історичний суперцикл (8-е тис. до н. е. — 1-е тис. н. е.)	Неолітична (8-4 тис. до н. е.) Ранньокласова (кінець 4-го — початок 1-го тис. до н. е.)	1-е покоління (кінець 4-го — початок 1-го тис. до н. е.)	Давньоєгипетська, шумерська, асирійська, вавилонська, еллінська, мінойська, індійська, китайська
	Антична (VIII ст. до н. е. — V ст. н. е.)	2-е покоління (VIII ст. до н. е. — V ст. н. е.)	Греко-римська, перська, фінікійська, індійська, китайська, японська, давньоамериканська
Другий історичний суперцикл (VI—XX ст.)	Середньовічна (VI—XIV ст.)	3-є покоління (VI—XIV ст.)	Візантійська, східноєвропейська, східнослов'янська, китайська, індійська, японська
	Ранньоіндустріальна (XV — середина XVIII ст.) Індустріальна (середина XVIII—XX ст.)	4-є покоління (XV—XX ст.)	Західна, євразійська, буддійська, мусульманська, китайська, індійська, японська
Третій історичний суперцикл XXI—XXIII ст. (прогноз)	Постіндустріальна (XXI — початок XXIII ст. — прогноз)	5-є покоління (XXI — початок XXIII ст. — прогноз)	Західноєвропейська, східноєвропейська, північноамериканська, латиноамериканська, океанічна, російська, китайська, індійська, японська, мусульманська, буддійська, африканська

В даний час (2011 рік) свою діяльність продовжує «Міжнародне товариство порівняльного вивчення цивілізацій» (International Society for the Comparative Study of Civilizations), яке проводить щорічні конференції та здійснює випуск журналу «Comparative Civilizations Review».

Активация Windows

Фізкультхвилинка

Коли називаються речові історичні джерела, то учні присідають.

Коли називаються усні історичні джерела, то учні підплигують вгору.

Коли називаються писемні історичні джерела, то учні роблять нахили тулуба в сторони.

3. Лічба часу в історії

Вивчати час певних подій або їхні дати історикам допомагає хронологія — наука, що вивчає системи лічби часу і календарі різних народів. Вона дозволяє встановлювати дати історичних подій (рік, місяць, число), визначити, яка подія відбулася раніше, яка пізніше, або події, що відбулися одночасно. Лише встановивши час, коли відбулася історична подія, можна визначити її зв'язок з попередніми чи наступними подіями та їх послідовність.

Початковий момент системи літочислення, а також сама ця система — це ера — наприклад, християнська або нова ера (наша ера).

Робота з підручником.ст.4 Перегляньте одиниці виміру часу й визначте до якого століття та тисячоліття належать 340 р. до н.е., 900 р. н. е., 2989 р. до н. е., 1880 р. н. е., 2 р. н. е.

Завдання. (роздатковий матеріал)Визначте, у якому тисячолітті або столітті відбулися наведені події.

З цими подіями, ми будемо зустрічатися протягом навчального року.

1) У 750 році до н. е. завершилося будівництво Стоунхеджа? (1 тис. до н. е.)

2) У 3100 році до н. е. виникла Єгипетська держава. (IV тис. до н. е.)

3) У 1503 році до н. е. єгипетська армія на чолі з фараоном Тутмосом III перемогла під Мегидо. (II тис. до н. е.)

4) У 333 році до н. е. армія Александра Македонського розбила перську армію біля міста Ісс. (I тис. до н. е.)

5) У 49 році до н. е. Гай Юлій Цезар перейшов Рубікон, і розпочалася громадянська війна. (I тис. до н. е.)

6) У 476 році н. е. пала Західна Римська імперія, закінчилася історія стародавнього світу. (V ст. до н. е.)

Завдання. Розташуйте вказані події на стрічці часу.

Ось такими маленькими кроками, ми підійшли до останнього пункту нашого плану.

4. Історична періодизація.

Запитання: Які періоди виділяються у всесвітній історії?

Всесвітню історію заведено поділяти на кілька періодів – історію стародавнього світу, середніх віків, нову і новітню історію.

Історія стародавнього світу починається із появою людиноподібної істоти (близько 4 млн років тому) й триває до падіння Римської імперії (476 р.)

Робота з підручником

Ст. 4-5 Перегляньте стрічку часу. Які історичні періоди входять в історію стародавнього світу?

Робота в групах

I група.

Прочитайте 2 абзац параграфу на ст. 5.

Запитання. Яким чином антропологи ведуть періодизацію людства?

II група

Прочитайте 3 абзац параграфу та ст. 5.

Запитання. Яким чином археологи ведуть періодизацію історії.

Робота зі схемою

Схема «Періодизація всесвітньої історії»

V. Узагальнення та систематизація знань

Фронтальне опитування

- Яка подія є початком історії стародавнього світу?
- Яка подія завершує цей період?
- Назвіть періоди всесвітньої історії.
- Що вивчає всесвітня історія?
- Що вивчає історія України?
- Що таке історичний період?
- Назвіть історичні періоди
- У який історичний період живемо ми?
- Який історичний період вивчатимемо у 6 класі?

Робота з підручником

Ст.6 вирішуємо історичні задачі (на дошці з коментуванням)

VI. Рефлексія

- Мені найбільше сподобалося...
- Мені найбільше запам'яталося ...

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ.

- Опрацювати вступ с.3-6
- Написати твір-роздум (7-10 речень) «Навіщо ми вивчаємо історію стародавнього світу».
- Знайти відповіді на запитання на ст.6 (зелена рамка: запитання та завдання)

Список використаних джерел та літератури

- Гісем О. В. Історія стародавнього світу. Історія середніх віків. 6-7 скали: Наочний довідник. – К.; Х.: Веста, 2006. – 152 с.
- Святокум О. Є. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас: Розробки уроків. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. – 320 с.
- <https://u.to/s2v-GA>
- <http://shukachiprugod.blogspot.com/2016/01/6.html>
- <https://u.to/xIL-GA>
- <https://u.to/bIT-GA>
- <http://naurok.com.ua/urok-istori-u-6-klasi-vstup-do-istor...go-svitu-112624.html>
- <http://pandia.ru/text/79/506/6071.php>
- <https://u.to/2bX-GA>
- <http://електронна-енциклопедія.укр/history/lichba-chasu-v-istoriyi.html>
- <http://naurok.com.ua/urok-vidlik-chasu-v-istori-37622.html>
- <http://www.yangteacher.ru/urok-vidlik-chasu-v-istorii/>

<http://uchni.com.ua/istoriya/51984/index.html>